

sønderjydske Præstegaardsjorder, der, som Debatten i Gaar viste, i høj Grad sætter Sindene i Bevægelse. Men jeg vil alligevel tro, at den højtærede Minister ved sin Tiltrædelse som Kirkeminister ikke havde tænkt sig at foreslaa Nedsættelsen af et kirkeligt Udvalg, der havde den Rækkevidde, som dette skulde have. Det er da ogsaa en ganske enkelt, let paaviselig Begivenhed indenfor vort Kirkeliv, som har foraarsaget Forslaget om Nedsættelse af dette kirkelige Udvalg, nemlig kort og godt Ryslingesagen. Jeg forstaar særdeles godt, at den højtærede Minister, som foruden at være Kirkeminister selv er Præst i den danske Folkekirke, har følt det ganske overordentlig svært sidste Sommer at staa med denne store og alvorlige Sag og som Minister at skulle træffe Afgørelse i den. Men jeg vil alligevel tro, at Tanken om dette Udvalg maaske ikke i Øjeblikket er saa paatrængende for Ministeren, nu, da denne Ryslingesag er løst af Ministeren og løst paa en saadan Maade, at den store Del af det danske Kirkefolk paa mange forskellige Maader har vist sin Erkendtlighed overfor Ministeren og har sagt ham hjertelig Tak derfor.

Imidlertid ligger dette Lovforslag nu for; det har allerede i det høje Folketing givet Anledning til en meget levende og indgaaende Debat, og vi har nu faaet det frem her i Landstinget. Ministeren sagde om § 1, at den var uændret tiltraadt af Folketinget. Ja, Ministeren kan maaske til en vis Grad have Ret heri, for den blev vedtaget, men det er dog vel værd at lægge Mærke til, at det kun var det konservative Folkeparti og det socialdemokratiske Parti, der stemte derfor; hvorimod de andre Partier ikke kunde gaa med dertil. Dette gør efter min Opfattelse en meget stor Forskel; det var kun 2 Partier i Folketinget, der kunde stemme for den, de andre maatte absolut gaa imod.

Hvorledes er nu Opfattelsen indenfor de 2 Partier i Folketinget, som har stemt for dette Lovforslag og derved hidført dets Vedtagelse? Da vi i 1920 vedtog Lovforslaget om Nedsættelse af et Udvalg, var det konservative Folkeparti og Venstre fuldtud enige om den Opgave, som her skulde løses, nemlig den at tilvejebringe en ensartet Kirkelovgivning i Danmark. Hvorledes ser nu de 2 Partier i Folketinget paa Sagen, de 2 Partier, som er blevet enige om, at dette Udvalg skulde nedsættes? Thi det er jo i høj Grad vigtigt, hvis man skal kunne vente sig et positivt Resultat af dette Samarbejde, at de 2 allierede vil det samme. Hvad er Regeringens Ønske

med Hensyn til Kirkelovgivning her i Danmark? Den højtærede Kirkeminister er, som jeg før nævnte, foruden at være Landets Kirkeminister, tillige Sognepræst i den danske Folkekirke, og jeg kunde tænke mig, at Ministeren i sin Egenskab af Præst har et stort og varmt Hjerter for den danske Folkekirke, og at han i sin Præstetid har gjort Erfaring om, at man ogsaa under den nuværende Kirkelovgivning saare godt kan leve og leve vel som dansk Præst i den danske Folkekirke. Noget andet er naturligvis, at Ministeren som socialdemokratiske Minister maa føre sit Programpunkt, Kirkens Adskillelse fra Staten, frem i Lyset, og det har Ministeren da heller ikke fordulgt. Jeg mindes Debatterne i 1920 og senere, ved hvilke Lejligheder den nuværende Minister Gang paa Gang har hævdet, at det havde altid været og fremdeles var Socialdemokratiets Program at faa tilvejebragt en fuldstændig Adskillelse af Kirken fra Staten. Men ved Siden af den højtærede Kirkeminister vil jeg gerne tillade mig at nævne socialdemokratiske Folketingsmedlemmer, som har udtalt sig om denne Sag, idet jeg i Udtalelserne fra disse Folketingsrepræsentanter mere ser den jævne socialdemokratiske Tankegang vedrørende dette Spørgsmaal udtrykt. Socialdemokratiets ærede Ordfører Hr. Kammersgaard udtalte følgende, som jeg maaske med Formandens Tilladelse maa citere, det staar Sp. 4860. Ved de kirkelige Lovforslags Behandling i 1922 blev der fra socialdemokratiske Side „stillet Forslag om en Dagsorden, der indeholdt Forslag om Nedsættelse af et Udvalg til at forberede Kirkens Adskillelse fra Staten . . . Det er i Virkeligheden de Tanker, som var nedlagt i denne Dagsorden, der nu indeholdes i det af Kirkeministeren fremsatte Forslag om Nedsættelse af et Udvalg angaaende Forholdet mellem Staten og Folkekirken.“ Det er altsaa den Opfattelse, som det ærede Medlem Hr. Kammersgaard, som var Socialdemokratiets Ordfører i Folketinget, har om dette Forslag; det er de Tanker, der dybest set for en Socialdemokrat rummes i det Forslag, som man nu skal til at overveje, nemlig Tankerne om en fuldstændig Adskillelse mellem Stat og Kirke. Skulde man i mindste Maade være i Tvivl om, hvad det ærede Medlem Hr. Kammersgaard mente i saa Henseende, finder man endnu kraftigere Udtalelser gaaende i samme Retning fremsat af den højtærede Socialminister, hvis Ord jeg lægger megen Vægt paa i denne Sag, idet Socialministeren altid har været Socialdemokratiets Ordfører i